

Az előfizetés ára:

1 egész évre 5 frt — kr.
1 fél évre 2 frt 50 kr.
1 negyed évre 1 frt 25 kr.

Körjegyzőknek, községeknek és naptáríróknak: egész évre 4 forint, fél évre 2 forint

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési és egyes lappeldányokat venni lehet a kiadóhivatalban, Traub B. és társa, Valentin Karoly, Böhm M., Luzsovics L., Weidinger N. üzletében és a fődohánytözsében.

Hirdetések:

mindenkor árjegyzék szerint. Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr. Nyilttérben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön: Barek J. és társa Erfurtban. Haasenstien és Vogler, Steiner A. Hamburgban. Daube G. L., Knoll Ignác, Frankfürban. Opellik A. Schalek Hearik, Mosse Rudolf, Bécsben.

Magyarországon: Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzeti irodá”-ja Budapesten.

Kiadóhivatalok és Janovszky H. király-utczában levő hirdetések felvételi irodája Pécsen.

Kéziratok

a szerkesztőséghez, Nepomuk-utca 29-ik sz. küldendők.

A képviselőházból.

n. — A közoktatásügyi költségvetés tárgyalása egész nemzetiségi vitává nőtte ki magát. Megkezdtek Gurbán és Babes oláh képviselők, kik a magyar államnak a nemzetiségi törvény mellőzését vetették szemérs kimondták, hogy, ha a magyar állam a nemzetiségek kulturáját nem emeli, akkor nem is várhatja azok ragaszkodását; folytatták a szerb képviselők s pedig mind Magyarországból, mind a horvátországi szerb küldöttek, kik ünnepélyes hangon emelték ki a szerb népnek a magyar hazához való ragaszkodását; erre jött Tisza enunciaciója, mely az egész ház dörgő helyeslése közt visszautasítá a hazafias érzésnek feltételhez kötését s Apponyinak és Szilágyinak, a mérsékelt ellenlék vezéreinek nem kevésbé általános helyeslésre talált nyilatkozatait, melyek egyenesen a magyar állam önfenntartási kötelességének jelentették ki a magyar kultúra általánossá tételét. Ugyanezt jelenté ki a szélsőbal nevében Irányi is.

Csak egy magyar hang emelkedett a nemzetiségi igények igazolására: Mocsáry Lajosé. Mocsáry, e korlátolt felfogásu fanatikus kálvinista, ki inkább annak, mint magyarnak érzi magát, ki a Szent István nemzeti ünnep országos megtartásának kötelezővételét is, mely pedig a magyar állam egységének szintén uyomatékos kitéjezője lenne, szűkkörü kálvinista felfogásból ellenezte, egyenesen kimondta, hogy jogtalan s a nemzeti jogokat sértő a magyar kultúra általánossítására való törekvés s azon tételt állítá fel, hogy nemzeti kultúra nincs is, mert a kultúra kosmopolita. Tehát a magyar állam ne csak magyar középiskolákat tartson, hanem állítson ilyeneket valamennyi nemzetiség nyelvén s nemzetiségi aspirációinak megfelelőleg is, Mocsáry e külön véleményét persze dühös lelkesedéssel fogják üdvözölni a magyarság s a magyar állameszme nemzetiségi ellenségei; a magyar ember megvető vállvonalással tekinté azt, míg a gondolkozó állam-bölcselelő grúnykacajra fakad annak szűkeszűségén.

A magyar kormány közoktatásügyi politikája nem egyes nemzetiségi szószólók kívánságai, hanem csak az állampolgárok nagytöbbségének igényei után igazodhatik. Ha az iskolákba járó ifjak szüleit megszavaztatnók, hogy kívánják-e gyermekeiket a magyar állam elégedetlen polgáraitól neveltetni, bizonyonnyal a nagy többség határozott „nem”-et mondana. A nemzetiségek nálunk sohasem

képeztek magukban elzárkózó politikai testületeket, mert a magyar államnak sohasem volt foederatív jellege. Az iskolai nagyjában és egészében felekezeti alapon áll, költségeihez az állam egészben csak 17%-kal járul. Lehet-e az az állam feladata, hogy az államiság és felekezetiiség közt levő ellentéteket még egy új tényezőnek: a nemzetiségi tanintézeti csoportozatok mesterséges alakításának becsusztatása által is nevelje? — Csak Mocsáry bornirtsága kívánhatja, hogy az állam az ellentétek s az államellenes irányzatok növeletét szözdtsa elő.

Az állam kötelessége: tervszerűleg azon célra törekedni, hogy a magyar nyelv az ország vezérlő társadalmi rétegeinek közlekedési nyelve legyen. De ez nem hozza magával az anyanyelvek elnyomását. A statisztika bizonyítja, hogy Magyarországon a nemzetiségeknek a magyar nyelv ismerete egyenes arányban áll az illető nemzetiségek általános műveltségi fokával. Az egységes állam megköveteli az egységes hivatalos nyelvet s az csak a magyar lehet s a magyar kultúrában valamennyi faj összesimulhat, a nélkül, hogy az anyanyelve használataól lemondani kényyszerülne. Hisz a kultúra nem elválaszt, hanem összeforraszt. A gyakorlati élet minden követelménye ellen van az ország képzőintézeitei a nyelvi szétválás ellléve alapítani; a gyakorlati élet követeli, hogy a középiskolai intézmény az ország politikai institúcióival szszhangban fejlődjék és Apponyi szerint igazán „hülye” lenne az állam, mely az iskolaiügyet a saját maga biztonságának és erősségének aláásása eszközül ellenségeinek kiszolgáltatná.

Megyei közgyűlés.

(Tartatott 1886 február 8-ikán d. e. 10 órakor.)

Perczel Miklós főispán az ülést megnyitván, azon alkalomból, hogy a f. évben ez az első közgyűlés, üdvözlé a bizottsági tagokat, kérve, hogy ezután is eddigi bizalmukkal viseltessenek iránta. Az éljenzessel fogadtott üdvözlés után felolvastatott az alispáni évnegyedes jelentés, melyből kiemeljük, hogy Baranyamegye területén az egyletek száma 89; kivándorlás a megye területéről történt 3 esetben; tűzeset volt 24, 9832 frt kárral, mely összegből 3441 frt biztosítva volt; a közmunka alap-hátralék tetemesen szaporodott; a közigazgatás menete — több folyamatban levő fogyelemi eljárás következtében — rendesnek nem mondható; a közegezésig állapota nem épen a legkielégítőbb, valamint az állategészségügy sem; a rendes sorozás március 1-én fog megkezdetni; a nagy havazásokra bekövetkezett olvadás folytán Eugén-falvánál, valamint a megye más pontján is áradás történt.

Olvastatott a belügyminiszter rendelete a megyei

nyugdíjszabályzat egyes pontjainak átalakítása tárgyában. Szily László örömet fejezé ki, hogy a miniszter helybenhagyta a nyugdíjszabályzati javaslatot. A miniszter módosításai szerinte oly csekélyek, hogy azok pontonként azonnal tárgyalhatók, mi indítványára ki is mondott. Ezek szerint 1) az alispán megbízott, hogy a régi nyugdíj-alap ügyállásáról tüzetes jelentést tegyen a miniszterhez. 2) A megyei tisztviselők által a nyugdíj-alapra fizetendő állandó évi járulékok fizetésének nem 2, hanem 4%-ában állapított meg. — E tételre vonatkozólag, minthogy az a tisztviselőkre nézve az eredeti tervezetnél terhesebb, Szily László megjegyzé, hogy e teher ellensúlyozására később némi kedvezményt fog indítványozni, mi azonban — bizonyára csak véletlenül, a vita hevében elmaradt. Talán nem csalódnak, ha azt mondjuk, hogy e kedvezmény nem lehetett volna más, mint az, hogy a megyei tisztviselők 10 évi szolgálat után minden következő évben megszöbott nyugdíjukon kívül fizetésöknek nem 2, hanem 4%-át kapják, mi nagyon is méltányos lenne s épen ezért e tétel beiktatását a szabályrendeletbe szükségesnek is, kivihetőnek is tartanók. — A miniszter 3-ik módosítása a nyugdíj-jogosultságot nem a szabályrendeletben megállapított 1867-ik, hanem az 1878-ik évtől kívánja megállapítani, kijelenté azonban, hogy méltányossági szempontból hajlandó esetről esetre megengedni, hogy egyeseknek szolgálati éveik 1878-évtől is beszámítassanak. — E módosításra vonatkozólag, melynek utolsó része a belügyminiszteri hatáskör illetékeltelen kiterjesztésére irányzott törekvésnél másnak nem nevezhető, Szily László kijelenté, hogy azt nem tartja méltányosnak; minthogy azonban merev álláspontot nem akart elfoglalni s ez által a nyugdíj létesítését veszélyeztetni, egy közvetítő indítványt tett és ennek értelmében elhatározott, hogy a nyugdíj-jogosultság 1872-től számítva kezdődjék, fenntartva a megye közönsége magának a jogot, hogy érdemesebb tisztviselőnek az előbbi évökrol is megadhassa a nyugdíjat, melyből ez esetben a 4%-nyi évi járulékok levonattak. Együttal kimondatott, hogy ha a miniszter e módosításba bele nem egyezik, a megye közönsége a nyugdíj-alap létesítésétől eláll. — Végül elfogadtatott, hogy a megyei tisztviselők árvi tanulmányi pótlékaikat csak 24-ik évökig kapják s hogy a megyei szolgák a nyugdíj-alaphoz egy krajczárral nem fognak járulni, kegydíjukat pedig már 10 évi szolgálat után megkapják. Ez utóbbi tételnél Czupy b. t. azt indítványozta, hogy a szolgák 10 év után végkielégítést, kegydíjat azonban csak 15 évi szolgálat után kapjanak; az indítvány nem fogadtatott el.

A főispán Kovács Alajos megyei tiszteletbeli főügyész, Kiss Emil drt megyei tiszb. alügyész, Löwy Jakab és Bárány Géza drokat pedig tiszteletbeli járásorvosokká nevezte ki.

A tárgyszorozat többi, összesen 77 pontja között egy sincs, melyhez nagyobb érdekeltségű fűződhetnék. Mégis felemltjük, hogy a községi költségvetések be-terjesztési határidejüül december 20-ika, a községi számadásokra vonatkozólag pedig az határozatokat, hogy azok június végeig terjesztendők be.

Hönig Mór sádsi lakos ajánlata a hegyháti járásbeli utak közezésére vonatkozólag 3 évre 3%- árleengedéssel elfogadtatott.

Egergáz községnek megengedetett, hogy árva-tári hányának fedezésére kölcsönt vehessen fel az árva-tárból.

Karád község és a dárdai uradalom között az italmérsi jog megváltására kötött (3000 frtról szóló) szerződés visszautasított, az ugyanezen uradalom és Haraszt község között ugya nily célú és 4000 frtról szóló szerződés jóváhagyott, hogy ugy, a község a törlesztést 12 év alatt eszközöl, a község folyamodványa azonban, hogy e jogot 16 évre bérbe adhassa, visszautasított.

A gyántári kamatláb a folyó félévre 5 23%-ban állapított meg.

Somberek, Véménd és Bozsok községek a járási szolgabírák után beadott nyilatkozataik alapján nem kapnak utat.

Maciejowsky Lipót lovag folyamodványa a tervbe vett szegszárd-mohácsi vicinális vasut anyagi támogatása tárgyában az állandó választmányhoz utasított; azonban hangsúlyoztatott, hogy a tervezett vasutnak csak úgy van értelme, ha Baranyavárral összekötetik.

A néptanítók helyzete a társadalomban.

III.

A városi és falusi tanítók viszonyairól. A mindennapi tapasztalás mutatja, hogy a tanító személyen, egy a városban, mint falun, mindenkinek a szemé magakad. A társadalom egyikénced része védi s partloja a tanítót, egyikénced része közömbös irányában, 7-kiénced része pedig rúg rajta, ahol s amikor s akin csak teheti. S mi ennek az oka? E kérdésre ezer feleletet is adhatnánk. Így a sok közül egyik ok az, hogy tanítónk jó nagy része az iskola porát lerázván nem folytatta önképzését. Valóban: nincsen állás, melynek tagjai oly különböző műveltségi fok on állanak, mint épen a tanítók. Míg az egyik tanító oly műveltséggel, képzettséggel s olvasottsággal bír, mint egy akadémia végzett egyén, addig a másik alig bir anyai ismerettel, amennyit az 1868. népsk. törvény az elemi iskolák tanulóitól kíván. — A másik ok az, hogy tanítónk kiléncized-része még mindig oly silányan van díjazva, hogy egy valamire való hivatalnok, vagy tisztviselő valóságos magános hozzá képest. — A harmadik ok az, hogy míg más állásu egyének saját otthonjukban végzik el leg-többnyire apró-cseprő személyes veszekedéseiket, addig a tanítók — tisztelet a kivételeknek! — minden ügyüket-bajukat a nyilvánosság előtt kürtölik világgá, sőt mi több, alaptalan gyanúsításokkal egyezkednek saját kártársaikat tönkre tenni a hatóság előtt és önszemélyük besét ily uton-módon emelni. Ismétlem: tisztelet a kivételeknek — de szoruru tény, hogy ilyen tanítókkal mindenütt találkozhatunk. A falusi buza közt is van konkoly s a városi buza közt is van szemét! Ily körülmények közt aztán nem csodálhatjuk, ha mások tiszteletét nem bírjuk, midön önmagunkat sem becsüljük.

Vizsgáljuk közelebbről a városi és falusi tanítók viszonyait. Mit tapasztalunk?

Tény, hogy egészen mások a falusi és mások a városi viszonyok és különösen különbözők e viszonyok a tanítóra nézve.

Lássuk csak részletesen!

A falusi tanító reggel misén orgonál, azután 8-tól 11-ig, néha 12-ig iskolájában van elfoglalva, ebéd után 2-től 4-ig, esetleg 5-ig ismét tanít. Némelykor a délelőtti oktatást requiem miatt meg kell szakítana, máskor meg a temetésen való kántorkodás

A „Pécs” tárczája.

Jolántha.*)

II. felvonás.

7-ik jelenet. Jolántha, Szajkó.

Szajkó: (kémkedve közelit Jolánthához)

A bánat bűnbánás — ördögbe is — Ahol van, ott; de így a bánás: bűn; Azért vigasztalódj! — Nem irgalom, Csak alkalomnak híjját érezed Te, drága asszonyom, — Nincsen erő? Hm! van erőszak még! Ej, ej! Vesd el Ez elavult köpenyt, im itt enyém, Készséggel átadom.

Jolántha: Hallgass, bolond!

Szajkó:

Bolond? lehet; bár sok bölc ember már Bolond beszédért szenvedett, de egy Bolond sem bölc tanácsért.

Jolántha: Hogyan?

Szajkó:

Azoknak mig szó s fegyver rossz paizs, Nekünk e sapka biztos védelem.

Jolántha: Ne tréfálj, látod, bús vagyok.

Szajkó: Csupán?!

Csekélység! majd elűzöm azt.

Jolántha: Azt nem

Lehet!

Szajkó: S ha mégis? (megpengeti lantját)

Jolántha: Mondom: nem lehet.

Szajkó: S ha megkísérteném?

Jolántha: Csak kísérlet

Marad.

Szajkó: Hát hallgasd meg regém!

Jolántha: Miért?

Szajkó: Talán majd felvidulsz.

Jolántha: Mit érdekel

Az tégedet?

Szajkó: (unszólva) Csak hallgasd meg regém!

Jolántha: (kényelembe teszi magát a kereveten) Legyen tehát, beszélj, meghallgatom!

Szajkó: (A kerevetől mintegy 3 lépésre komoly állásba teszi magát és lant kíséretében éneklő hangon beszél, folyton éles figyelemmel kísérvé Jolántha mozdulatait.)

Volt hajdan, tul az operenczián, Egy szép ifju s bájos tündér leány. Szerették egymást, mint a csillagok, S ajkuk folyton szerelmet sutogott. — — — — — De szörnyű végzet!

A sorscsapás közéjük férkezett. Az ifju harcza ment s mig odajárt, Elrablák tőle a kedves leányt.

Még folyt a harc, a vér patakba folyt, Midőn e hir az ifjuhoz jutott. Mint villámsújtott tölgy, leverten állt, Majdan bosszut libegve lóra szállt, S repült, miként az égnek fellegi, Gondolva, hogy talán elérheti

A lányrablót. S amig igyen baladt, Nappal után éj s ujra nap virradt, Míg védre egy derengő hajualon, A messzeségben kéklő bércezfokon Megpillantott egy ódon vártetöt.

„Ez földheti talán a szeretőt!” — Kiáltott fel, kigyult az ifju arcz, S lassan lecsendesült a lelki harc, Amely szívét — miként logár a fát — Emészte, rágta már napokon át. S amig a multon elábrándozott, Lova lassu léptekben ballagott

Tovább, tovább, amig a várhoz ért, —

De elkerítve látott minden tért! . . . Mint vulkán tört ki szíve bánata, S a mely keservtől elláltott szava . . . Majd mint a nyil egy bérce felé rohant, Honnét tenger hullámiba zuhant.“

Jolántha: (ki folyton fokozódó érdekekkel hallgatja a regét, — az utolsó szavaknál sikolyban tör ki.) Ah! . . . meghalt!

Szajkó: (észreveszi a változást Jolánthán, örömtelt mosolylyal) Nem, kiuszott csendesen.

J. (még mindig hevülten) S hogy elszorult szívem! — Kérlek, folytasd.

Sz. (folytatva):

— — — — — Lassan beált az éj! A halvány hold elhagyva rejtekét, A hős utjára hinte gyenge fényt, Hogy feillehesse az imádott lényt. Nyugodt minden, miként a néma sir, Csak a rablány zord börtönében sir, Zokog. Meghallja ezt a hős víté, S amig figyelve csendben széjjel néz, Egy ugrással — miként az oroszlán — A várba’ fennterem: s szabad a lány.“

Jolántha (érzéssel): Szabad! és ujra boldogok! . . . Csak én, Csak én vagyok boldogtalan!

Szajkó: Azaz;

Csak tőle függ . . .

Jolántha: Kítől?

Szajkó: No a lánytól,

Hogy az legyen!

Jolántha: Miért?

Szajkó: Mert még nem az!

Jolántha: Regéd hát folytatódik még?

Szajkó: Csupán

Csak tőled függ.

Jolántha: (nem értve meg Szajkót) Ugy hát folytasd kérlek,

E szép regényt, e büvös költeményt! Ah mert oly jól esik ezt hallanom, S ugy tetszik nekém, mintha e regéd Lényemmel összeforrvá voln! . . . Szajkó: Tovább.

Jolántha: (félkelve, szenvedélyesen)

Az életnek hű képása ez,

Mivel szeretek én is úgy, miként

E lány, — szívvel, lélekkel! Szeretem

Az örülésig őt, — a bajnokot,

A hóst, az új királynak hirnökét! . . .

Folytasd, folytasd a büvös költeményt.

Szajkó: (folytatva)

„A lány haboz, nem tudja mit tegyen,

Ösztözzék-e az oszthatatlan szíven? . .

Mert bár a várúnak lön hitvese,

Az ifjuhoz vonz százszortan szíve.“

Vajjon mit tesz?

Jolántha: Szerelmeért éltét

Koczkára vetve menekül.

Szajkó: Ugy van.

Ha öszintén szeret, csak ezt teszi;

Már csak azért is, mert a férj, ki őt

Orvul rabolta el, — hitvány, gonosz,

Törvényszegő! . . . Jól mondta, asszonyom,

Hogy a regém lényeddel összeforrt.

Te vagy az elrablott leány s a hős,

Az ifju, a királynak hirnöke! . . .

Jolántha (visszatántorodva) Ah!

Szajkó:

Menj, urnóm, kövesd a bajnokot, Kövesd szivednek hő érzelmeit, Kövesd szerelmedet.

Jolántha: Nem, nem lehet.

Szajkó: (ravaszul)

Ma még lehet, de holnap késő lesz!

S magad mondád . . . no, kérlek . . .

Jolántha: (fájdalommal) Jaj nekem . .

* Mutatvány Szantai Mészáros Kálmán színigazgató „Jolántha” című 5 felvonásos tragédiájából, mely színpadunkon jövő szombaton fog előadni.

hívja el tulajdonképeni hivatásától. Temetés után egy kis pihenés s azután ősi szokás szerint pinczésés, vagy vásár- és ünnepnapokon az ördög bibliájával való szórakozás. Hát még az a sok disznótör, eljegyzési s lakodalmi ünnepély, halottir, bucsu, vásár stb. . . ahol részt kell vennie a tanítóknak! Ha nem, akkor nem a nép embere, akkor büszke és nem jó tanító!

És mit csinál a városi tanító az iskoláján kívül? Ugyanazt is, amit a falusi tanító, csak hogy igen ritkán. Ami falun napirenden van, az városban valóságos ritkaság s fordítva, ami a városban mindennapi dolog, az faluban tünemény. Mig városban kaputos emberek van dolga a tanítóknak, addig falu helyen a pórnép társalgására van utalva. Ha a tanító kívül van pap is, meg jegyző is a faluban, — ez néha szerencse a tanítóra nézve. Így legalább hozzá mőlt emberek társaságában is részt vehet, — vagy helyesebben mondva: részt vehetne. Igen, mert a tanító a pappal össze nem férhet! S miért? Először azért, mert mindegyik nagyobb urnak képzi magát a másiknál. A pap azt mondja, én több iskolát végeztem s így képzettebb vagyok, mint a tanító. A tanító meg olyan formán érvel, hogy ő többet dolgozik, mint a pap s mégis ennek bazonlathatatlannal több fizetése van, mint neki! Ha kath. felekezeti az iskola, ez a tanító-nak nem tetszik, mert ez esetben a plébános az iskolaszék elnöke s ezzel nem lehet olyan könnyen elbánni, mint más valami szűrés atyáival. Ha pedig felekezeti nélküli (községi) az iskola, ez meg a papnak nincs nyere. Ez is baj, az is baj! De a legnagyobb baj az, hogy mindig akadnak olyanok, akik a tanítót vagy föltétlen szolgaságra intik papjával szemben, vagy — a mi szintén nem ritkaság — vannak olyan igazságosok, melyeknek föltörése a tanítók előtt a papok tekintélyét csökkenteni.

Már most mit tevé legyen a falusi tanító! E kérdésre részletes választ bajos adni.

Mint az imént is mondtam, mivel a társadalom legnagyobb részének magatartása velünk tanítókkal szemben mindig csak se hideg, se meleg, tekintélyünk meg mindig hiányos, épen azért kétszeres buzgalommal s kitartással kell vállalt vállnak vetnünk, hogy elvégezzük a tanítói tekintély minden irányban való érvényesítésének munkáját.

Minden jó tanító fő tulajdonságai kell hogy legyenek: a jellem, képzettség és szorgalom.

Föllebbvalóval szemben legyen a tanító előzőkeny, udvarias és szerény. Ne feledjük el azonban, hogy a szerénység csak bizonyos fokig érvény, azontúl már bűn, mílyent az önérték határát túllépte. Nincs rutabb dolog a világon, mint a hízélgés. Épen ilyen hiba az ostoba góg is. Sem a pöffeszkedés, sem a hunyászkodás nem vezetnek senkit tekintélyhez. Kollégáit tisztelje, becülje s ne gondolja, hogy egy pár forint fizetési különbség őt nagyobbá, vagy kisebbé teszi. Az alsóbb osztályt iránt is leereszkedő legyen, anélkül, hogy vele kelletlenül jobban összehadná magát. Keresse inkább a művelt társaságot és még többször keresse inkább azon jó barátainak társaságát, akik mindig szívesen, okosan és jól társalognak, t. i. a jó könyvek és a jó lapok társaságát.

Könyvekről s lapokról lévén szó, okvetlen át kell térnem az önképzésre.

Hogy miért, mit, mennyit, mikor, hol és hogyan kell a tanítóknak tanulnia, erről röviden csak ennyit. A tudományt úgy kincs, mely nemestit az embert, amennyiben kiragadja a köznapiságtól és műveltebbé, értékesebbé tesz bennünket. Egyiknek anyagi hasznót hoz, a másiknak előléptetést, képzettséget. Az is igaz, hogy a tudomány bírása sok szegénytől ó meg műveltebb körökben némely tanító meg sem mer jelenni, mert ha a műveletlen tanító társaságba jó és ott esetleg tudományos kérdések képezik a társalgás anyagát, ő mindig hallgatásra van kényszerítve, ha járatlanságával neveltségessé válni nem akar. Bizony a tanítói tekintélyt mi sem emeli annyira, mint a kellő képzettség. Még a pórnép is másképp gondolkozik és ítél a szorgalmas és ügyes tanítóról, és másképp a hanyagról és ügyetlenről.

A jó és buzgó tanító otthon tanul könyveiből, tanul művelt társaságokban, tanul saját iskolájában és tanítótársaságában, tanul szaklapjaiból és irodalmi működése által, tanul tanítógyűléseken és pótan-folyamokon. Ha naponként csak egy órát szentel önképzésére, mégis 3 év alatt több mint ezer, 10 év alatt több mint 3000 órát fordított önképzésére. Háromezer óra alatt pedig kimondhatatlan sokat lehet tanulni.

Szüntelenül fáradozzunk tehát továbbképzésünkön. Nemcsak a jó pap, hanem a jó tanító is holtig tanul! Szomorú tény, hogy épen a falusi tanítók töredékének legkevésbé önképzésükkel, pedig ezeknek még

nagyobb szükségük volna erre, mint a városi tanítóknak. Hogy miért? — ezt talán nem kell hosszasan magyaráznom. Falun a tanító a község bölcsé s ha a tanító sem tud sokat, mit tudjon a pórnép? — A városban egészen másképp állanak a körülmények. Mig a falusi tanító a szó szoros értelmében népe-n e v e l ő is, addig a városi tanító csak gyermeknevelő és osztályvezető. A felnőttnépe városban kevés befolyása van a tanítóknak.

A végtelenségig folytathatnám elmondani valótát a tanítók társadalmi helyzetéről. De azt hiszem: elég ebből ennyi is. Aki figyelemmel kísérte a becses lapok legutóbbi három számában közölt cikkeim tartalmát, az megérthette. Jól tudom, hogy egy pár helyen darázsészekbe nyultam. De ezt is meg kellett tennem, nehogy egyoldalúsággal, vagy elfogultsággal vádoljon egyik-másik olvasó. Főlölesleg talán megjegyezmem, hogy e cikkemben nem volt célom a személyes piszkálódás és incselkedés ha egyikünk-másikunk mégis talánvala érezte mságt, — ez az ő hibája s nem az enyém. Azt sem kell talán mondanom, hogy a falusi és városi tanítókrol irrottak szintén csak egyéni nézetem és véleményem. Amidőn kedvezőtlenül nyilatkoztam a falusi tanítókról, ezt csak azokra értettem, akik valójában minden mások, csak jó tanítók nem s a midőn jól irtam a tanítórol, akkor a színe-javát értettem alatta. Ezekből is, azokból is van elég falun is, meg a városban is. Terem tiszta buza itt is, ott is. Konkoly és szemét akad ott is, itt is. Azon igyekezzünk, hogy mindenki által a tiszta buzához hasonlíttassunk. A konkolyt és a szemetet válogassuk ki s dobjuk rendeltetési helyére.

Tanuljunk tehát sokat, hogy minél többet tudjunk. Tanulni nem szégyen, de nem tudni, midőn arra meg van a mód — bűn. Hogy ne legyünk bűnösök — tölünk függ.

A mit e cikkemben mottónak használhattam volna, azt irom ide legvégül jelölöm: A jó tanító holtig tanuljon!

Sírísaka Andor.

Levelezés.

Mohács, 1886. február 10.

A „fönix-madár.”

Olvasván vasárnap a „Mohács és Vidéke” című hetilap tárczáját, lehetetlen, hogy az abban foglalt tulzásokot szó nélkül hagyjam. Don Carlos, az ismert jó tárcza-író és alkalommal az általa pártolt ügy érdekétől elragadtatva, tárczájában annyi abszurd szemet és nevelésgés állítást írt össze, hogy annak, ki az itteni viszonyokat ismeri, azok felett lehetetlen nem kacagnia.

Csodálom, hogy Don Carlos oly rossz emlékező tehetséggel bír; hisz az az ugynevezett „csicsérgő fönixsz madár” nem most éledt fel hamvaiból; élt az már és néhányszor gyönyörködtetett is dallamos hangjával, mellett „Carneval herceg a jótékonyaság” meztőlve karján tett látogatást.

Csak tessék Don Carlos-nak visszaemlékezni a „Mohács és Vidéke” múlt évi 51-ik számában általa közölt tárczára és meg fog győződni állításom helyességéről. Csakhogy Don Carlos akkor nem oly hűnőval nyilatkozott az előadás eredményéről, mint azt most tette, a „régí garda” által rendezett első színelőadástól. — Hisz nem is ez készítettet és ciklik megírására, mert sem az egyik, sem a másik társulat sem ingem, sem gallérom, hanem a tárczájában foglalt tulzások megczáfolása, melyeknek czéja a már korábban felébredt „fönixsz madarat” régi hamvába visszahelyezni, mely ugyan nem sikerül, mert az „új garda” is kiálja a sarat!

Magam is jelen voltam a színelőadáson. Már előre is oly reklamt csináltak, hogy lehetetlen volt kíváncsiságom ingerét legyőzni; elhatároztam tehát az előadás megátogatását. Jó volt ezen elhatározás, mert Don Carlos állítása szerint így „szerencsés” lettem és részesültem e göröngyös világban üdvösséges gyönyörben.

Igenis, nagy szerencsében részesültem, mert így alkalmam volt Sardou-nak, a világ minden sarkában ismeretes „Váljunk el!” című fignán munkáját nem mint vigjátékot, hanem egészen új alakban, t. i. mint bohózatot láthatni. Különösen a harmadik felvonás olyanná fejlődött, hogy a közönség méltó megbötránközötését vontta maga után.

Részletezni nem akarom a dolgot. Csak figyelemzetni akarom Don Carlos-t, hogy a többi, még ezután következő színelőadásokról szóló kritikákja igazságosabb legyen és ne kapacitáltassa magát a főszereplő által.

Cásár.

Színház és művészet.

(-r-p-) Gerőfiné Ilka asszonnyal, ki vasárnap kezdte meg nálunk vendégszereplését, színházunkba egy verőfényes napsugár tévedt, mely — ha az előjel-ek nem esznak — (s azt hisszük: nem leszünk rossz proféták) képes lesz a rozzant épületet bearanyozni s a közönség színházlátogató kedvét újból feleléstzeni. A művésznő, ki városunkban meg a multból sokkal jobban ismeretes, mintsem róla hosszasan kellene szólnunk, vasárnap a „Piros bugyelláris”-ban (Zsófi) hűfőn a „Három pár cipő”-ben (Léni) szerdán a „Buzavirág”-ban (Lidi) s csütörtökön a „Szép Galathea”-ban (Ganymed) lépett fel, kellemes alakjával, énekével s különösen gyakorlott, értelmes játékkal, melylyel „Buzavirág”-ban valóságos remekelt, minden alkalommal lelkes tapsra ragadva a közönséget, mely bizonyára örülni fog, ha Gerőfiné mennél tovább fogja színpadunkon láthatni.

Szombaton „Pajkos diákok” és egy újdonság: „Telephon mint házasságközvetítő” került színpadra, (melynek szerzője Réva y József, színházi karmester.) meglehetősen jó hatással. Kedden Kovessy Róza jutalmú szép ház előtt „Zsidó honvéd” és „Varázs hegedő” került színpadra, mikor is Kovessy Róza kileptekor gyönyörű koszorúval, két nagy csokorral és lelkesült tapsal fogadtatott Csütörtökön Pichler Jusztin jutalmú „Szép Galathea” és „Szerelmi varázstital” adatott. A koszorú, a rajta csüngő atlasz-szővet és meglehetősen duzzadt öt-péceses pénzes levél és az igazán szünni nem akaró tapsvihár, minőre a színházlátogatók alig emlékeznek, élénk jele annak, hogy a jutalmazott művésznő mennyire igazán kedvelte közönségünknek, mely kitüntetés a kezdő, de szép tehetségű és vasszorgalmu énekesnőnek tövisektől nem épen ment pályáján bizonyára nem utolsó jutalmát képezi.

A színygyi bizottság igazgató választása vasárnap d. e. a polgárság és sajtó bevonásával egy Pécs-ett építendő színház ügyében a nemzeti kaszinó helyiségében érkeztetett hítt össze. A megjelentek nagy száma, ki az intelligencia minden osztályát méltóképen képviselték, élénken bizonyította, hogy városunk polgársága a színház és színezet — mint leghatékonyabb közművelődési tényezőket iránt mily nagy mértékben érdekelt. Krassnay Mihály elnök az érkeztetelt megnyitva, behatóan ismertette a színezet és különösen a színház viszonyait városunkban, hangsúlyozva, hogy a jelenlegi színház-épület, jobban mondva a színpad gyökeres hiányai miatt jövőben nem használható, azon nézetének adott kifejezést, hogy egy színház építése okvetlen szükséges, mit egyedül a város valósíthat meg, még pedig, ha a színház építése egy redonttal tétetnek kapcsolatba, minden veszteség és kockázattal nélkül. Az érdekes vita folyamán felszóllaltak még Mendl Lajos dr., ki mindenek előtt a költségvetés megállapítását tartta szükségesnek, Bolgár Kálmán, ki egyenként felszólva polgárságunk azon osztályait, melyek a színházba járni kötelesek lennének ugyan, de még sem járnak, általános helyeslést közt azt indítványozta, hogy az érkeztetelt elnöke a legközelebbi városi közgyűlésen egy színház építésére tegyen indítványt; Buberngh Antal, ki a város által építendő színházat — a katonakórház helyén — egy restaurációval szeretné összekapcsolni; Kisfaludy Imre, ki vizont a színház-az egy modern szállóval együtt szeretné építtetni. Az érkeztetel azzal végződött, hogy az igazgató-választmány a színygyi bizottságnak az érkeztetelről jelentést tesz, melynek egyebet — egyelőre — nem is tehet. Ohajtandó azonban, hogy ez ügy többé a napirendről ne vetessék le s mi nagyon valószínűnek tartjuk, hogy már a hétfői közgyűlésen egy városi színház építésére indítvány fog tetetni. Az ország minden valamirevaló városának van már állandó színháza s csak mi, Pécs városa maradnánk e tekintetben tovább is, mintegy készakarva hátra? Ezt nem csak lehetetlennek, hanem a város hírnevére megszügyenítőnek is tartanánk!

Az országos dalárünnepély ügyében Majorossy Imre főjegyző a város tanácsa és Roberies Imre a pécsi dalárda nevében a hét folyamán Budapestben voltak, bemutatva az országos dalárszöveket választmányának a dalcsarnok tervezetét, mely s mindenben megfelelőnek találvtván, elfogadtattott. A költségek 5700 frtra fognak rugni, mihez Pécs városa 2000 frttal járul, úgy azonban, hogy ez összegből 500 frt a helyi ünnepélyességekre fog fordíttatni. A dalcsarnok építési költségeit az orsz. dalárszöveket fedezzi. Az ünnepély városunkban f. évi augusztus 12. 13. 14. és

15-ik napjain fog tartani. A siker annál bizonyosabb, mert ugyanekkor fog megünnepeltetni daláránk fennállásának 25-ik évfordulója s az ország dalárdái közül bizonyára egy sem lesz, mely ez ünnepélyre — már csak a testvér dalárda iránti tiszteletből és udvariasságból is — el ne jönné.

A mohácsi kaszinó kebelében műkedvelő társulat alakult, mely 6 jótékony célú előadásra bérletet nyitott. Az első előadás f. hó 10-ikén ment végbe, mikor is Sziget József „Vén bakkaucos és fia a huszár” című énekes népszínművet került színre. A bérletek Oertzen Ottó urnál eszközölhetők.

Simándy Zsigmond színygazgató, ki társulatával Szegszárdról, hol nem a legényesebb eredménnyel működött, Bonyhádra költözött, mint a „Tolnamegyei Közlöny” írja, Bonyhádról társulatát megszökött (?) mert: „nem volt annyira bev-tele, melyből színészeinek csak annyit is adhatott volna, mennyi a gázi 1/10-ed része.” Az igazgató nélkül maradt társulat szétszűrlött a szélerőzsa minden irányában, összes holmijokat zálogban hagyva. Ez is egy jellemző adat a hazai színezet szomorú állapotának illusztrálásához.

Zoltán Gyula színtársulatának szegszárdi működéséről a tolnamegyei hírlapok igen elismerőleg nyilatkoznak: — A tagok közül kitünőbbek: Tolnainé, Szalkainé, Kovácsicsné, Ács Irma, Zoltánné, Kovács Laura, továbbá: Láng Ötön, Miskolczy, Zoltán, Besenyey, Pelsőczy, Paksy, Nyéky, Szalkay, Viola és Báthory.

Jutalomjátékok. Hétfőn Bodrogi Dénesnek, színtársulatunk e sok oldalú és derek tagjának jutalmán az „Egy millió” című francia vígjáték, csütörtökön pedig első szerelmünk, Veszprémy Jenő jutahaal, ki férfiasan szép alakjával, kellemes hangjával, gondos játékkal bármely színpadon is feltűntetelt kelte, Dumas „Don Caesar de Bazan”-ja adatik, melyen Mezey Olga kisasszony és Haksch Lajos ur is közre fog működni. A jutalmazandókat: ajánljuk a közönség megérdemelt pártfogásába. — Pénteken Lohr Vilmosnak, a városi zenekar vezetőjének 25 éves karmesteri jubileumára műkedvelői előadás tartatik. Színpad körül 2 kis vígjáték, játsznai fog — karmester nélkül — a városi zenekar, Heffer Karoly pedig a „Stabat mater” nagy áriáját fogja énekelni. Fogadják az érdekes karmester jubileuma alkalmából e helyt jó kívánatainkat.

Hirek.

A pécsi „szabadelví kör”-nek f. é. február hó 7-re hirdettet tisztújító közgyűlése a megjelent tagoknak határozataitara elégtelen száma miatt meg nem tartathatván, tisztújító közgyűlésre, ugyancsak a Hattyu-épület emeleti ettermében újabb hatarnap f. é. február hó 14. napjának d. e. 11 óraja tüzetteti ki; melyre is a kör t tagjait azon figyelemmel felszólítva van szerencsém meghívni, hogy ezen újabb hatarnapon az alapszabályok 11. §-a értelmében a megjelentek, számukra való tekintet nélkül, érvényesen fognak határozni. Pécs, 1886. évi február hó 8-án.

KRASZNAV MIHALY, elnök.

Hymen. Német Gyula cs. és királyi főhadnagy, Német Lipót orszgy. képviselő testvére eljegyezte Spinger Mór ny. ezredes leányát: Rízát, Klosterneuburgban.

Kilépés a honvédségből. Glaszner Adolf baranya-tolnai 67-ik honvédszázalójbeli szabadságot állományu hadnagynak a m. kir. honvédség kötelékéből a kilépés megengedtetett.

Nevelőintézet. Millich Péter mohácsi ügyvéd s a „Mohács és Vidéke” szerkesztője saját, valamint Valér, Jenő, Béla, Jolán és Lajos nevű kis-korú gyermekei nevét „Margitai”-ra változtatta.

Börtönöri kinevezés. A mohácsi járásbíróshoz a m. kir. főügyészeg börtönörre Gulyás Pal volt megei foglalt nevezte ki.

Halalozások. Kovách Alajos Baranya vármegye alügyésze, t. b. főügyész meghalt f. évi február hó 11-én 39 k. évében. Temetése ma delután 3 órakor lesz. — Özv. Girtl Adámé szül. Marton Teréz meghalt f. hó 11-én 68. évében.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Witt László mohácsi ügyvédet a kalocsai kir. törvényszék-hez jegyzővé nevezte ki.

A pécsváradí kaszinó elnökévé Szabó Dávid dr. alapítványi aligyesnek Buzásra történt áthelyezése s ennek következtében az elnökségről leköszönése folytán Dricsz Lajos ügyvéd választott meg.

Szajkó: (ravaszul félre)
A jég lazul, — még egy lehellet és . . . (fenn)
Tipord le balga hibedelmeidet.
Jolántha: Mind hasztalan!
Szajkó: (közönyösséget színlve indul)
Jó! ám magadra vess!
Csak oszt ne sorsodat, ne engemet
Okolj, ha késő bánat gyöttri majd
Szived.
Jolántha: (erős lelki háborgás után megtörtén)
Bolond! . . . ha elvetted eszem,
Im vedd szívetem is!
Szajkó: (visszafordul örömmel) Tehát . . .
Jolántha: Tied
Vagyok!
Szajkó: (kezet csókol, sugva)
Éjjel után az ifju hős
Az örtonyba lesz. Légyott?!

Jolántha: Légyott?
Szajkó:
Az. Bár merész volt tölem ezen tett,
Tudom. (ravaszul meghajolva)
Büntess! megérdemlem . . .
Jolántha: (közbevá) A dijt!
Legyen barátságom az általad
Nyert boldogságomért legillendőbb
Jutalom.
Szajkó: (észreveszi Tatárt) Csitt, a mongol
érkezik.

8-ik jelenet, voltak Tatár.

Tatár: (a balhátéri ajtón jön, némi nyugtalanságot mutat, — magában)
Hol késhetik Berendi ily soká?

Virágvasárnapján mult egy hete
Hogy Csákhöz távozott s még semmi hír!
Sem ő, sem a kért fegyveres csapat,
Sem a vadászok meg nem jötenek,
Ezen rendellenes dolog vérem
Láztja fel. (hidegen, lassu léptekkel megy a j. o. ablakhoz) — Eh! hisz csak egyre megy! (kítárja az ablakot, keresztbefont karokkal)
— — — — — Mily szép vidék!
Oh mily tündéri vagy honom. Tágas,
S haldus folyóid, egy élő testen
Által törő erek, melyek éltet —
Adók. S e tiszta homlokodát mily
Dicsőn övezi egy korona, a
Kárpáti bérez, leihök közt eltűnő
Szép ormaival. S mégis e drága hont
Idegen fejedelemnek lábához
Teszik magyarjaink! magyarjaink? Haha!
Nem úgy! Elnyűtte már magyar hazánk
A kiskoruság kontóst. Soká,
Igen soká, igaz, — de vége van! . . .
Épülj lelkem e gondolatnál fel,
És izmosulj erőm, hogy tudjak majd
A viharokkal szembezállani. (Szajkó, ki már előbb a háttérbe vonult, visszajön s Tatár beszéde közben figyelmesen az asztalra könyököl. Tatár indul a b. o. felé, észreveszi Jolánthát.) Te itt?

Jolántha: (erőtletettséggel) Igen kegyelmes úr.
Tatár: (némi lágysággal) Úr! Úr!
Mondd inkább férjed, vagy atyád! . . . De ni
Arccodról bánat tükrözik. Miért
E busulós?

Jolántha. (m. f.) Ah nem, hisz látod, vig
Vagyok.

Tatár: Mondom, busulsz! Beszélj, miért?
(Jolán küzd, hevesen sürgeti) Igen, miért?

Jolántha: (szemrehányólag)
Hát még kérdezheted?
Tatár: (megütödvé)
Asszony!

Jolántha: (fájó mosolylyal)
Mondod, mért busulok? . . . No jó!
Hát hall! megmondom az okát, Leány
Valék, fiatal, gyenge még, midőn
Ide raboltattál e zord, sovár
Falak közé. Erőszakosan az
Oltár elé vitél, s megesküdtél
Velem. Törvény szerint hát nőd volnék,
Pedig csak szolgáló vagyok. Nekem
Nem volt akaratom soha, mivel,
Ha olykor csak csekélyre kértelek,
Választ csupán a börtönzár adott,
S sokszor elűtem ottan két nap is
Étlen, szomjan, kenyér és víz nélkül!
Jóságaidat, óh! sokkal jobban
Bántál, miként velem. — Igen, ez fáj,
Ez büsit engemet. — De ez még mind
Csakély! Rabló vagy, mert megfosztottál
Szabadságomtól, akaratomtól;
Gyilkos vagy, mert kioltottál szümből
Azon menyeyi érzeményt, amely
A nőt épen nővé teszi! Igen,
Szerelmemet!! Megölted szívetem,
Megsemmisítettél érzelmeimet.
Megölted lelkemet, s megölted így
A túlvilági üdvösségem is! . . .

Tatár (tajtékozó dühvel megragadja Jolántha kezét s marcangolja):
Asszony! asszony!

Jolántha: (kétségbeesett elszántsággal, kis
vívódás után visszatartja Tatárt.)
Távozz ördög! ne éj!

Hozzám, ne szennyezd testemet! . . . Igen!
Gyűlöllek, utálak, megvetlek! Oh!
Nem félem már tekinteted, uram!
A gyenge lány szenvedni megtanult,
S a kín megédzé már úgy izmat,
Hogy a halállal szembe nézni tud.
Tied vagyok, kineztsd testemet,
Vitéssz véprádra, maglya lángiba,
Szakgattassál izekre szerzesztét,
De esküszöm, hogy legkisebb izem
Is ősz fejedre átkot szőni fog!!

Tatár: (a főnebbi beszéd alatt kétségbeesetten
küzd, hogy szólni tudjon, most határtalan erővel kitör)
Elég! . . . Szavad szerint cselekszem. Oh,
Milyen nyomorult vagy, halátlan nő!
A koldusleányt magam mellé vevém,
S királyi módon láttam el. Jobban
Szerettem, mint szülő a gyermekét.
Leányom volt, s tiszteltem annyira,
Hogy szűzi ágya szennytelen maradt!
(fájdalommal sohajt) Ah! Ah!
(dühvel) távozz szemem elől, távozz!
Féreg, silány koldus poronty! . . . Menj, menj!
S inádkozással töltsd el éjeled! (Jolántha indul a
j. o. szoba felé, Tatár tekintetével követi. Jolántha
pillnatra megáll, fejét visszafordítja, s villámokat
szóró tekintetét Tatárra függeszti, majd távozik. Ta-
tár inogni kezd, majd ökleit szemére kapva, hosszú
ideig tartja ott.) — stb. stb.

A pécsi ügyvédi kamara lajstromába i g a l i t s Vazul molhási és M u t n y á n s z k y Béla bonyhádi ügyvéd folytatólaj felvételt; — S z a b ó Dávid dr. pécsváradai ügyvéd a kamara lajstromából saját kérelmére kitöröltetett; az elhunyt B a b o l c s a y Pál sásdi ügyvéd irodájára részére gondnok L a t z k o - v i t s Antal sásdi ügyvéd rendeltetett ki.

Az egyházmegyehöl. Duna-Szekesői plébános S z a n d t n e r Antal szegszárdi segédlelkész nevezett ki. — Götz Sándor egerághi káplán Szegszárdra, K i s s R e z s ó k é m e n d i k á p l á n pedig Egerághra helyeztetek át

Fegyelmi ügyek. A megyei közigazgatási fegyelmi bizottság kedden d. e. tárgyalta F o r r a y I v á n szolgabíró és F a r k a s G é z a r a n y a v á r i k ö r j e g y z ő f e g y e l m i ü g y é t. A 3 óra hosszat tartó tárgyalás eredménye az, hogy F o r r a y I v á n pécsi járási szolgabíró egy Koch Ferencz bányatulajdonos ellenében fogantatott kisasajtási ügyben tanúsított felületes eljárásáért megdorgáltasra, F a r k a s G é z a k ö r j e g y z ő pedig az adó-pénzek rendetlen kezeléseért 300 ft bírságra ítéltetett.

A polgári kaszinó f. hó 6-ikán, a nögyeleti gyermekert helyiségében sikerült, de még sem oly népes bált tartott, mint amíno a mult évi volt. A hölgyek kuszorujában ott láttuk: Asztalosné, Dámpf Károlyné, Dobrozsenyiné, Krisztiánné, Kremling Károlyné, Lauberné, Meiszner Imréné, Poszekné, Petrócsné, Rosinger Ferenczné, Schlauch Imréné, Skaritzá Nándorné, Veborné és Weidingerne asszonyok, továbbá Beierlein Mariska (Hosszu-Hetény) Bubreg Amália, Deininger Lina (Vakcsa), Gindl Mariska, Hanuy nővérek, Liebal Emma (Bányatelep), Neitzler k. a., Nagy és Matyas nővérek, Petrovics, Repics, Salamon, Turr Paula (Hosszu-Hetény) és Tamassovics kisasszonyok. A négyeseket 36—40 pár táncolta. A tánc reggeli 6 óráig tartott. A mulatság-sajnos, vasárnap d. u. folytatása is k ö v e t k e z t e z t k a r d p a r b a j alakjában, mely táncokban történt összeütközés, bocsánat nem kérsz majd megköltés miatt G. A. joghallgató és K. M. segéd-szolgabíró között vívatott s melyben K. M. könnyű sebet kapott. Csak igaz az, hogy Magyarországon legelőcsőbb az ember-élet.

Szomorú hír. Mint sajnálattal értesülünk, Gr. V. kisasszonyon, ki utóbbi időben a színházban is rendkívül feltűnő módon viselte magát, az elmebetegsé jelei oly nagy mértékben mutatkoztak, hogy orvosai felügyelet alá kellett helyezni. A jobb sorsra érdemes hölgy sorsa városszerzte a legigazibb szánalmat kellettete.

Városi közgyűlés lesz hétfőn, f. hó 15-ikén, d. e. 9 órakor.

Ésküvő. Jövő vasárnap, f. hó 21-ikén d. u. fél 3 órakor vezeti oltárhoz T o l n a i Vilmos dr. Grün Ilona kisasszonyt, Grün Bernát pécsi polgár leányát a helybeli izr. imaházban.

Thea-estély. A nögyelet által saját helyiségében hétfőn rendezett thea-estély igen szépen sikerült, minnek igazolására legékeszölöbben beszélnek a számok. A hozzánk érkezett kimutatás szerint: bevétel: (23 ft felülfizetéssel együtt) 398 ft 64 kr., kiadás: 218 ft 64 kr.; marad tiszta jövedelem: 180 ft. Felülfizetések: Cseh-Kövr Anna 10 ft, Förster Adele és Cseh Ede 4—4 ft, Ursits Dezső 2 ft, Carni hadnagy, X. Y. és Morawitz Lajos 1—1 ft, összesen: 23 ft. Pécs, 1886, február hó 11-én. Magyarly Roza m. p. alelnök.

Felolvasás. A pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyző egylet helyiségében holnap, vasárnap délután 5 órakor Verbőczy István főgymnáziumi tanár „a hegedősök költészetéről” felolvasást tart, mely felolvasáshoz vendégek mint mindig szívesen láttatnak. Egyszermind felkéretnek a t. vendégek pont 5 óráig megjelenni, nehogy a felolvasás zavartassék.

Kimutatás a vörös-kereszt-egylet pécsi fiókja által rendezett alarcos-bálról. Az összes bevétel (18 ft 34 kr.) adományokkal és (30 ft 60 kr.) felülfizetésekkel együtt 492 ft 44 kr. Kiadások: Városi engedély 1 ft, rendőrök 4 ft, Hattyterem 42 ft, teremszólas 10 ft, páholyok felállítás 25 ft, díszítés 30 ft, Légszusz-világítás 13 ft 80 kr., gyertya és petroleum 44 kr., városi zenekar 50 ft, nyomtatványok 13 ft, szolgák 3 ft 20 kr., összesen: 192 ft 44 kr. Maradt tiszta jövedelem: 300 ft. Ezen összegből 2/3 rész, azaz 200 ft a városi szegényház javára átadottat a város pénztárának; 1/3 rész, azaz 100 ft az egyleti pénztárba folyt be. Adományok: Pokorny Herman cs. k. ezredes 10 ft, Cseh-Kövr Anna 5 ft, Lechner Gyula 1 ft, Majorossy Imre 1 ft, Morawitz Lajos 1 ft 34 kr., összesen: 18 ft 34 kr. Felülfizetések: Pákosy Paxy Károly 5 ft, Hidegkuti Steinbach N. 4 ft, Mendl Matild 3 ft, Ursits Dezső 3 ft, Mendik Ágoston 2 ft, Kiss György 2 ft, Cseh Bertalan 2 ft, Kahl N. 2 ft, Lösch N. 1 ft, Szeif N. 1 ft, Engel Gyula 1 ft, Engel Mór 1 ft, Engel Lajos 1 ft, Kaposvári N. 1 ft, Frankfurter N. 40 kr., N. N. 40 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., az alarcos bálban jelen volt szép és szeretetreméltó kártyavetőnő részéről, az egylet iránti szíves áldozatkészségének eredménye fejében 20 kr., összesen: 30 ft 60 kr. Pécs, 1886 február hó 4-én. Morawitz Lajos, pénztárnok. — A pécsi főkegyelet választmányja kötelességének ismeri a nagylelkű adományozóknak, valamint a nagyérdemű közönségnek áldozatkészségéért és a számos látogatásért legforróbb köszönetét kifejezni. A választmány nevében: Aidinger Jánosné, alelnök.

A villányi ifjuság f. évi február hó 17-én az ottani „Olvasókör” könyvtára javára a Müller-féle vendéglőben zártkörű táncvigalmat rendez. Az estélyen Darázs Miska zenekara fog játszani. Belépti díj személyenként 1 ft 50 kr., családjegy 4 ft. Felülfizetések hirtapilag nyugtáztatnak.

Szirisaka Andor második felolvasása a babonáról. Nevezett tanító holnap (vasárnap) d. u. 5 órakor folytatni és bevégezni fogja a január 31-én megkezdett felolvasását a b a b o n á r ó l, ugyancsak a pécsi kath. legény-egylet helyiségében. Mint magától a felolvasótól értesülünk, az alkalommal szólni fog első ízben az állatjártványokról, a rotásról és az aszályról; azután a garaboncsókorról, a lidérczekről (bolygó tűz), az utonjárókról, vagy sirböl kikeltetéről, a sarkányokról és a k i n c s a s r ó l. — Ezután átér a vallásos babonákra (rajongók, vagy lelki betegék, felhő elleni harangozás stb.) E pontnál röviden és népszerűen fejtegetni fogja az igaz hit és a babonás tévhit közti különbségeket. Majd átér a kuruzslásra és a kuruzsolók titkos mesterségére. Ugyan e részről beszélni fog az angyalcsinálásról, a baptról, az erlékítésről és a kis gyermek újjáról tartott babonákról. Ezek bevégezése után a halálköl körülü babonás szokásokat fogja elmondani. Érdekesnek ígérkék felolvasásának azon része is, melyet a babonások az álomról, asztaltáncoltatásról s szellem-

idézésről hisznek. Ráadásul megemlíti a babonás napokat, számokat, állatokat, füveket, a babonás eget és a jóslásokat. Legvéül pedig a vidékünkön uralkodó apró-cseprő babonás szokásokat és mondásokat fogja felemlíteni. E programból, mely elég bő és változatos, sikerült felolvasást reménylünk. Azt hisszük, hogy a babonások tanulhatnak belőle s a nem babonások jól fogják eszen felolvasásukat. — Jövvő számunkban e felolvasás általános részét, a bevezetést és a végét — közölni fogjuk. Előre is felhívjuk ennek érdekeségére t. olvasóink figyelmét.

Pályázat. A pécsi m. kir. állami főreáliskoláján egy rendes iskolaszolgái állomásra, melylyel 250 ft fizetés, szabad lakás és nyugdíj jogosultság jár, pályázat hirdettetik.

Előléptetés. A pécsi kir. törvényszék elnöke K ó n y i Mihály pécsi kir. járásbírósi másodosztályú hivataloszlógi I. osztályú — és Pécsics István pécsi kir. törvényszéki szolgasegédet II. oszt. hivataloszlógi léptette elő.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium a folyó év tavaszán mintegy 92000 darab gyümölcsfamagcemetét (ajtó-alanyul szolgáló vadoncot) fog díjtalanul kiosztani oly községi faiskolák számára, melyeknél a magvetés nem sikerült, vagy más elfogadható oknál fogva — nemesítődné alanyok hiány mutatkozik. — Az ily magcemeték ingyen kiosztása iránti folyamodások folyó évi február hó 25-ig Záray Károly közigazdasági előadóhoz nyújtandók be, ki is ez ügyben bővebb felvilágosítást ad.

A mohácsi önkéntes tűzoltó egylet főparancsnokává a f. hó 2-ikán tartott közgyűlésen egyhangulag J e s z e n s z k y Gyula segéd-szolgabíró választott meg.

A mohácsi kereskedelmi önképző és betegsegélyező egyesület f. hó 6-ikán tartotta az iparos olvasókör helyiségében bálját, mely igen szépen sikerült. A hölgyek közüli tudósítók — megfoghatatlan szükkeblüsséggel — csak Hergert Ema, Spitzer Ilona, Keglevich Anna, Schlezinger Tóni, Schwartz Etel, Spitzer Regina, Glas Ilka, Kifer Anna, Singer Lóri, Krivitz Mariska és Singer Berta kisasszonyok, továbbá: Weisz Lajosné, Hirschfeldné és Klompaurné asszonyok említi fel. A négyeseket 60 pár táncolta. A szép mulatság reggel 1/2 kor ért véget.

Hafazás táncestély. Szigetvártól, f. hó 27-én a „Korona” vendéglő nagytermében, az „Erdélyi magyar köznevelődési-egyesület” javára zártkörű táncestély adatik. A rendező bizottság Koharits Ferenc elnökelete alatt 23 tagból áll. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj: családjegy 2 ft 50 kr.; személyjegy 1 ft. A vidékiek netáni elszállásolásuk ügyében S z a l a y József urhoz fordulhatnak. Kik meghívóra igényt tartanak, szíveskedjenek a rendezőséghez fordulni. Felülfizetések e hazafias célra közönnel fogadtatnak és hirtapilag nyugtáztatnak. A vidékről küldendő felülfizetések V a r g h a Sándor pénztáros urhoz címzendők. „Hiszünk, hogy ezen több vármegyére szóló táncestélyt, úgy mágnásaink, valamint az egész intelligens közönség oly anyagi pártolással részesítik, hogy nem lesz okunk kételkedni drága hazánk jobb kezének, Erdélynek megmentésében és bátran mondhatjuk: Erdély a magyaroké volt és lesz! Fillereinket oltárra rakjuk; legyen tehát a hazafias tett rajta az áldozat!” — írja Szigetvárról tudósítók. Óhajuk, hogy a dérek bárendezéséig szép reményei teljesüljenek.

Zártkörű polgári táncvigalmat rendez folyó hó 20-án, szombaton a „Hattyu”-termekben Herczenberger József, Közreműködők a cs. kir. 52. gyalog-ezred zenekara és Jónás János jól szervezett népzeneke. A bálnak kiváló érdekességei lesznek. Tíz és tizenegy óra közt szerencse- és verseny-tánc nyerevényekkel. Tizenegy és tizenkét óra közt nagy alarcos menet zenekiserettel. Tánc kiváló-kiviradig! Zletes ételekről és italokról Berties János vendéglős gondoskodik. Belépti jegyek, személyenként 1 forintjával, kaphatók Maria-utca 14. sz. alatt Herczenberger József rendező lakásán és a táncvigalom estéjén a pénztárnál. Kezdeté 8 órakor.

Egy város elismerése. Szombathely városa legutóbbi, t. hó 8-án tartott közgyűlésén Horváth Boldizsárnak, Vas megye kitűnő fiaának s politikai életünk egyik legnemesebb alakjának érdemei elismeréséül elhatározta, hogy a város lotere, mely eddig „főpáncs”-nak neveztetett „Horváth Boldizsárter”-nek neveztessek. A megítéltetés annál nagyobb, mert az erre vonatkozó határozat egy h a n g u l a g hozottat, hozzájárulván ahhoz, kiemelve Horváth Boldizsár nagy érdemét az e l l e n z é k i s.

A „Siklósi olvasó kör” f. hó másodikán, könyvtára gvarapítására sikerült táncvigalmat rendezett, mely alkalommal a nevezett célra felülfizettek: Mitler Ferencz 50 kr., Krüszmüller Antal 40 kr., Veiling Miklós 1 ft, Borovitz N. 50 kr., Meyer Vilmos 50 kr., Szitár Lajos 22 kr., Sipos Imre 1 ft, Belicek Gyula 1 ft, Umháuzer Arnold 50 kr., Pandorovits Milán 1 ft 50 kr., Kohárts József 1 ft 50 kr., Novák Sándor 50 kr., Groszman Mór 50 kr., Bauer Zoltán 50 kr., Várvizi Lajos 50 kr., összesen 10 ft 62 kr., kiknek adományáikért e helyen is köszönetet mond — a rendezőség.

Felülfizettek a pécsi kath. legényegylet f. évi január 16-án tartott bálja alkalmával: Dámpf Károly 6 ft, Dóbróssy 1 ft, Fesztl Károly 2 ft, Ganter Ferencz 1 ft, Engedi 60 kr., Ellenfeld Terézia 1 ft, Hencz István 20 kr., Hippán Ferencz 2 ft, Gundi György 50 kr., Hoffmann József 2 ft, Hollár 30 kr., főt. Károly Ignác 3 ft, főt. Körömdy Károly 1 ft, főt. Schreicher József 2 ft, Thurn István 2 ft, Schönberger Vilmos 1 ft 30 kr., Márkó János 60 kr., Kenedy Imre 1 ft, Kaufmann Lajos 30 kr. Kiknek e nemes adakozásért, valamint Dámpf Károly, Herczenberger József és Löhr Vilmos uraknak a bál alkalmával tanúsított fáradságukért szíves köszönetét nyilvánítja a rendezőség.

Táncvigalom. Ma, f. hó 13-án a málnai nagyvendéglőben Herczeg József vendéglős zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 50 kr. Kezdeté esti 7 órakor.

A szentlőrinci Polgári-kör” több bugzó iparos s kereskedő kezdeményezése folytán f. hó 7-én megalakult s már több mint 50 tagot számlál. Előnlöknek megválasztott: Benkő Gyula ügyvéd, jegyzőkök: Rein Tivadar s Propst Jakab, alelnökké: Benyovsky Móric, pénztárnokká: Polifka Ferenc. Választmányi tagokká: Gött Ede, Groszman S. L. Kraszl F., Kovács K., Köhnbeher H., Ruby F., Morzsonics J., Baráthy J., Zákonyi Gy., Morvay S. s Balogh J. Póttagokká: Varga Gy. s Pisztor Gy.

Vas Gereben összes munkáiból megjelent a 3. 4. 5. 6. füzet. Gyulai László rajzaival kiadja Mehner Vilmos, több mint 400 eredeti képpel. Vas Gereben művei 8 kötetben jelennek meg, finom papíron, tiszta nyomással, gazdagon illusztrálva. Egy-egy kötet 6—7

füzetből fog állani. Egy-egy füzet ára 25 kr. — A művek sajtó alá rendezésével dr. Váli Béla és dr. Sziklay János foglalkoznak, mint alkál leginkább farsadtak abban, hogy a jeles író földi maradványai illő pompával Bécsből Budapestre szállítottassék s a derék hazafi magyar földben pihenhet.

Hidason a „Polgári Olvasókör” f. évi január hó 27-én zártkörű táncestélyt rendezett saját könyvtára javára, mely a kiadások fedezése után 51 ft 67 kr jövedelmezett. A csak iméut alakult egyletnek ez volt első ilyenmü kísérlete és ez minden tekintetben jól sikerült. Öröm volt látni, hogy a környék értelmiségének színe-java az egylet nagyobbára egyszerű polgári tagjaival mily valóban szíves, családias fesztelenséggel és ritka jövedvel mutatott együtt. Ez alkalommal a belépti díjon felülfizettek: Mikosovits József 3 ft, Kárdos Kálmán 4 ft 20 kr., Geyer Gyula 3 ft 40 kr., Reich Sándor, Penelencs Lajos és Müller János együtt 5 ft 10 kr., Péter Lajos és Laub Sándor egyenként 1 ft 40 kr., Laub Miklós, Trapp Endre és Loss Henrik 1—1 ft, íj. Scheibner Konrád, Scheibner János és Guttay Lajos egyenként 1 ft 20 kr., Csekey István, Péter Sándor és N. N. 60—60 kr., Schneider N., Filler József, Müller János, Eisner Jakab és N. N. 40—40 kr., Pentz János, Székly Géza és Müller János 20—20 kr, négy magát megnevezni nem akaró egyén egyenként 20 krt., mely nagylelkü felülfizetésekért az egylet ez úton is köszönetét nyilvánítja.

Gyöngkőn, f. hó 6-ikán a kaszinó bálja — mint lapunkkal tudtjátk — fényesen sikerült. A város és vidék szép hölgyei közül ott voltak: Bauer Vilma és Giza, Fonyó Sári és Margit, Gruber Szerena, Pesthy Mari, Szeghy Anna, Dömötör Mariska, Klein nővérek, Grünwald Milei kisasszonyok, továbbá: Gruber Józsefné és I. Anné, Fonyó Lászlóné, Klein Endréné, Bauerne, Grosch Józsefné, Szeghyne és Krausz Lipótné asszonyok. A kicsiny, de előkelő és jövedvü társaság reggeli 8 óráig a legvidámabb hangulatban maradt együtt.

A magyar bortermelek országos kongresszusán, mely f. hó 27-ikén fog Budapesten megtartatni, a baranyamegyei gazdasági egyesületet Ottocsa Géza és Záray Károly dr. fogják képviselni. A kongresszuson részt venni óhajók mielőtt előbb Sillay József urnál, a szöllősgazdák egyesületének elnökénél jelentkezhetnek.

Bors Emil dr és Szilágyi Dezső. Jogakadémia tanára, B o r s E m i l dr a IX. jogászyűlés elé terjesztett szakvéleményében, melyet annak idején lapunkban is meglehetősen terjedelemben közöltünk, többek közt szől egy dunaparti város egyeteméről, hol egyes tanárok hallgatói percentum igéréssel fogdostattak. A szakvélemény e tételét Herman Ottó a képviselőház hétfői ülésén felolvasva, erre vonatkozólag Szilágyi Dezső Bors Emil dr ellen durva támadást intézett, a szakvélemény emilitet tételét több ízben rágalomnak nyilvánítván. — „Azt hisszük, elég a m a m o n d a t s z ö v e g é t e l o v a s n i, hogy kitűnjék, miszerint az csak tréfas túlhajtás s ennél egyebet nem is akart jelenteni. Amaz állítás nem t é n y t, hanem csak egy szokást akart gnyonyosan jellemezni, jöllehet az sem épen jelentőség nélküli dolog, ha ily dolgok, ha bár csak tréfasan, azonban „mégis a valóság bizonyos érzetével egy komoly és becsületes férfi által mondatnak el.” — Így nyilatkozik Bors urnól a „Pester Lloyd”, védve őt Szilágyi okadatolatlan támadása ellen s ennyit — egyelőre — ez ügyben részünkről is elégnék tartunk nyilvánítani.

Az „Ország-Világ” 6-ik (február 6.) száma is ugy közlemények, mint képek dolgában bátran kiállja az összehasonlítást a legelőkelőbb külföldi képes lapokkal. Tolnai Lajos „Jegkisasszony” regénye nyitja meg a sort, mely után egy egész seregét találjuk a legérdekesebb közleményeknek; így egy kiadatlan költemény Szemere Miklóstól, szellemes tárcsa a tejcsarnokról Porzótól, a „Kardos menyec-ke” regény Szabó Endrétől, „Magyar expedició Észak-Albániában” nagyrdekü utelirás Strausz Adóltól (négy képpel), „Ovid szerelmi dalaiból” Önosy Mátyástól, „Terneszettudományi apróságok” Spectatortól, „Az orosz iestő kiállítás” Brody Sandortól, „A telefon története” Keleti Lajostól, „A vasutak és színházak intendánsai” (Lukács Béla és Keglevich István gróf arcképeivel), „Apró versek”, „A hétről”, „Báli tolettek” A képek közül megemlítjük Murillo „Jakob álma” c. híres festményének sikerült másolatát és „A műteremben” című stb. Az állandó rovatok: Irodalom. Színház és művészet. Ujdonságok. Nők világa. Könyvpiac. Vidéki élet, Sport, Hymen, Gyászrovat, Innen onnan, rejtvények. — Az „Ország-Világ” előfizetési ára egész évre 10 ft, fél évre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr.; az „Egyetértés”-sel együtt egész évre 28, fél évre 14, negyed évre 7 ft, egy hóra 2 ft 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők Budapestre (kecskeméti-utca 6-ik szám.)

Vegyes hírek. Rudolf trónörökös meghülés következtében több nap óta ágyban fekvő beteg, állapota azonban nem aggasztó. — A k s a k o v I v á n pánszláv író, nemzetünk elkeseredett ellensége, „Kusj” címü lap szerkesztője meghalt Moszkvában. — A H o r v á t h C y r i l l halálával megüresedett bölcsészeti tanszék a budapesti egyetemen Pauer Imre dr csornapremontrei rendi taggá töltetett be, ki több év óta a pozsonyi jogakadémiaán a bölcsészettet adta elő. — Nikita montenegrói fejedelem jelenleg Szent-Péterváron időzik, hol a cári udvar s politikai körök által folyton nagy kitüntetésekben részesül. — Bettelheim Béla nagykanizsai lakós, ki huzamosabb ideig városunkban is tartózkodott, nevét „Bedó”-re változtatta. — A b a j a i kaszinó elnökevé Jankovich Aurél főispán választott meg. — S z o b o n y a Bertalan, az adai földmives iskola igazgatója eljegyezte náhai Bieber József kincstári mérnök leányát: Gizelét. — A l o n d o n i „foglalkozás nélküli” munkások f. hó 8-án négygyűlést tartottak, melyen néhány parlamenti tag felkaszatásáról és forradalom előidézéséről értekeztek, miért gyűlések rendirelöl feloszlatatván, a tömeg az utcákon sajnálatos kihágásokat követett el, a járó-kelöket, az üzleteket kiraboltták s az épületekben nagy pusztításokat tettek. A zavargók közül sokan elfogattak.

„Equitable” életbiztosító-társaság New-Yorkban. A magyar kereskedelmi törvény által előírt minden feltételt teljesítette után a napokban a bpesti kereskedelmi és váltótörvényszék az „Equitable” cég bejegyzését a magyar korona országában üzletkötések céljából Budapest főszékhelyely elrendelése s az intézet tevékenységét a legközelebbi napokban már meg is kezd. Az „Equitable” egyiko a világ legnagyobb biztosító társulatjának és üzletforgalmát illetőleg csapn egy lársulat, a new-yorki „Mutuel” által szárnyaltatik tul. — Az

„Equitable” biztosítási állománya 1884 decz. 31-én 83,699 l. vétre 1,314,988,976 márká biztosított tőkére ragott; az 1881-évesben kötött új biztosítások 360,727,492 márkára mentek. A társaság 1884-iki bevételei kamatok és díjakban 64,761,791 márkát tettek s ugyanazon év decz. 31-én 247,188,184 márká vagyon mutatótt ki, mely fedezetül szolgált a díjtartóknak 201,661,346 márkáig, a kártartaléknak 546,465 márkáig, a tőke-tartaléknak 425,000 márkáig és a nyereség-tartaléknak 44,553,373 márkáig. A 425,000 márká részvényföket az alapszabályok értelmében nem szabad hét százaléknál magasabban kamatoztatni s az évenkénti jövedelem-többit a nyeresémmésszel a biztosítottak javára esik. — Az „Equitable” biztosítási feltetelei közül kiemelendő, hogy minden általa kiállított biztosító levelet a harmadik biztosítási év letele után megtámadhatatlannak nyilvánít. A biztosítottak s a társulat között felmerülő minden vita, ha a felek valamely választott bíróságban nem egyeztek meg, ezen ország rendes bírósága elé tartoznak, a hol a biztosítás kötetett. A társulat határozottan kötelei magát a székhelyén kívül hozott jogerőü ítéleteknek feltétlen elismerésére. Az „Equitable” a magyar kereskedelmi törvény 453. §-a értelmében a Magyar Általános Hitelbanknál 10,000 forintnyi összeget biztosítéki alap gyanánt teti le s a magyar korona országában képviselőjéül S i n g e r Józsefet bizta meg.

A pécsi sertéshizlalo részvény-társaság heti tudósítása.

Felhajtás: 239 darab kövér, — 665 darab félkövér — 186 darab sovány, — 291 darab süldő. — Az üzlet változó — Árak névleg. Kövér válogatott 46—48 krig, — félkövér 40—46 krig kigkint, 45 kgr. életsuly kilogrammáival, — sovány sertés — krig, süldő 32—37 krig, kilogrammonként elősulyban. — Uj kukorica ára 5 ft 25 kr. Árpa 6 ft 20 kr. mm-kint. Örlés díj 50 kr. mm.

Gabona-árjegyzék

Table with 4 columns: a Pécselt 1886. évi február 6-án tartott hetivásárról, 100 kilogramm jó, középszerű, legalábbvaló, Buza, Kétszeres, Rozs, Arpa, Zab, Kukorica, Hajdina. It lists prices for various types of grain and feed.

M é t e r m á z s a : Széna . . . 4 ft 40 kr. — Szalma . . . 2 ft 50 kr.

A bereci sertéshizlalo részvény-társaság heti tudósítása.

Allomány: 4261 darab sertés. — Ebből leléésre érett 400 darab sertés. Takarmány árak: Tengeri darca 100 klg. 6 ft 80 kr. — Árpadara 100 klg. 6 ft 60 kr. — Tengeri (szemben) 100 klg. 6 ft 10 kr. — Arpa (szemben) 100 klg. 5 ft 90 kr. a hizlábban, minden költséget beszámítva.

Törvényszéki esarnok.

Felelbiteli ügyek.

Február 4-én Cziglányi Béla tszéki bíró által előadott: Özv. Lehner Mihályén ellen k. t. sértés miatt, — Tóth József és társai ellen ugyanez e miatt, — Kisztner Fülöp ellen ugyan e miatt, — Laub Menyhértne ellen u. e. m., — Walter Jakab és társai ellen u. e. m., — Simon József ellen u. e. m., — Ruppert János, — Schnell Mihály és társa, — Köröszts István ellen u. e. miatt, — Bika Jánosné, — Kohn János és neje, — Wurz Jánosné, — Pirisa Józsefné, — Harczi Simon István, — Uvolits Tósz, — Kanizai Jánosné, — Trost György és neje, — Mayer Jánosné, — Regais János és neje, — Lehman Henrik, — Kovács Lászlóné, — Braun Gábor, — Kohn Mór ellen becsület sértés miatt. — Ivánovits Kuzmin ellen tulajdonjog kihágás miatt.

Szerkesztői üzenetek.

Siklós és Hidas. Egyleti életükre vonatkozó tudósításait mindig szívesen veszzük és közöljük. Szigetvár. Ha beess soraival maskor is felkeresné lapunkat, isen örülnénk. Vaiszó. Mai számunkra már későn érkezett: köszönet Mohács. Kérését t-ljesítettük; ha úgy tetszik: a jövőben sem lesz ellenünk kifogása.

Laptulajdonos: FEKETE MIHALY. Felelős szerkesztő: FEILER MIHALY.

Nyilt-tér.*

Fekete selyem Faille Française, Surah, Satin merveilleux, Satin Luxor, Atlanse, Damaste, Ripse és Tafota szöveteket méterenkint 1-10 forinttól 8-85 frtig (120 különböző minőségben) kesz rubakban és darabokban vámtmentesen házhoz szállít HENNEBERG G., (cs. kir. udvari szállító) selyem-gyári raktár Z ú r i c h.

Minták kívánatra. Levélk 10 krbá kerülnek.

KIS HIRDETÉSEK.

Erovatban minden szó-bírtatás 1 krbá kerül és felvételnek a kiadóhivatalban, Nepomuk-utca (a posta mellett.)

Egy alsóbb állásu hivatalnok okleveles jegyző-hivatalos órákon kívül irodai munkák elvégzésére, jegyzői vizsgákra való előkészítésre, esetleg községi főkönyvek rendezőhására ajánlkozik. Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

Joghallgató alsóbb osztályu gimnazisták mellé nevelőül, vagy óradóul ajánlkozik.

EQUITABLE

életbiztosító-társaság New-Yorkban alapított 1859-ben.

Biztosítási tőke 1884 dec. 31-én 788,933,384 o. é. frt a társas. vagyona " " " 148,312,010 o. é. frt nyeresémny tart. " " " 26,738,223 o. é. frt as 1881-ben kötött új biztosítások összege " " " 216,346,495 o. é. frt Az egész nyeream. a biztosítottak közt osztatik szét.

Minden kötvény 3 év múlva megtámadhatlanná válik.

Magyarországi vezérképviselőség: Budapest, VI., Andrassy-ut 12.

En Csillag Anna

85 cm. hosszú Loreley-hajjal szeméi köszönő iratot mutathatnak fel, melyek mindenki áltl megtekinthetők, annak bizonyos ára, hogy sajátállományára kenőcsöm a legbiztosabb szer minden-féle hajbetegségek és a hajkihullás ellen, továbbá a hajnöves előmozdítására, a hajtalaj erősítésére, migrán ellen, korpa és kopaszág ellen; urak által ritka bajusz- és szakáll-gyapjítására bámulatos sikerrel használják. Vegyelmezési bizonyítványok a legkiválóbb szakférfiaktól állnak rendelkezésre. Egy tégely ára 10 fr. 1 frt, 2 frt használati utalással együtt. Posta-utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után mindenhol elküldi a szert

CSILLAG & Co.

gyára, Budapest, VI. Király-utca 26-ik szám
1826

Halljátok és bámuljatok!

12.500 darab

női nagykendő

teljesen kész, a legmagasabb hölgyek számára is elegendő, minden kigondolható divatos színben, szürke barna, fekete, vörös, kék, fehér, tarka-csíkos, török mintázatú stb., üzlet-helyváltoztatás következtében **darabonként 1 frtért** utánvétellel szállítatik az

Exporthaus „zur Austria“

Bécs, Oberdöbling, Mariengasse 31. című kiviteli szállító cég által.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Erdem-éremmel kitüntetett

Schulhof Károly Róbert

manchesteri lakos által felállít és

osztrák császári kizárólagos magyar kir. szabadalmat nyert

Szopiána-Szájszesz

hatása:

1. Szopiána-szájszesz a száji- és orrnyílások (odvas vagy márga, dobányzás vagy bármilyen okból eredő) minden bűzös nyomaival elűzi.
2. Elűzi a pettyes fogon és az ingó fogakat, az utóbbról annak visszaadja természetesen fehér színüket, megakadályozza a fogak elmozdását, védi a fogak zománctól és óvja a fogfájást ellen.
3. A száji- és orrnyílások mindenféle súlyos (skorbutikus) bántalmait, gyöngyö, fülkő és proszta a fogfájást és edzi a nyelv-ortyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog husa pár csepp, vizével nem elegyített szájszeszsel megmossák.
5. Diphtheria és más torokbajoknáligen sikeres gargalizáló szer.

Ára kicsinyben 1 üvegnek:

1 forint 05 krajczár o. é.

Raktárak: *Sipőcs István gyógyszerész Pécsen, Török János gyógyszerész Budapest és minden nagyobb városi gyógyszerárban. — Biró János gyógyszerész úrál Kolozsváron.*

Főraktár:

Dr. Schulhof Adolf úrnál Pécsen.

Több mint 300 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől előmutathatók.

Ha az Ön Hoff-féle maláta mell-cukorkáit előbb ismertem volna, mellbajomtól most mentve volnék.

Vörös úr úr Győr, saját szavai.

Kérek ismét 4 csomagot a 60 kr. az Ön gyógyító és nyálkafeloldó Hoff-féle maláta-mell-cukorkáiból. Ha ezen maláta-mell-cukorkákra, előbb ismertem volna, most mellbajomtól ment lennék. A cukorkák megzabálítottak régi köhögésműtől; felkértem tehát a fentnevezettet, a zord idő ellen övszerűt megküldeni. Tisztelettel

Vörös úr úr Győr.

Tisztelettel! Már használtam ugyan 8 csomagot az Ön maláta-cukorkáiból, de köhögésem, mely ugyan régi — még nem szűnt, de ezára, hogy már kissé javult 80 éves korom megmagyarázza nekem ezen részbeni gyógyítást, mi azonban nem gátol, hogy a cukorkákat továbbra is használjam. Felkérem tehát 4 csomagot mihamarabb küldeni, a ezt később magyarázom. Waidhofen Ybbs. Tisztelettel Debrósi János, ny. udv. kö. yv. sz. tanácsos.

Zévezitz baróné, ki az Ön maláta egészségügyi csokoládéját gyönyörűen használta. Felbátalmazott engem, hogy sikeres gyógyulásomat köszönhet nyilvánítsam. Chevallierre Tn. számadóné Borsina, 17.

Midőn a legutóbb küldött 13 palack maláta-kivonatot egészségi sorost köszönve megnyilvánítottam, kérem küldjön ismét 13 palackot. Malócsy Mikósi Ipolyás.

Ö Felsője a király őronnel észlelte az Ön maláta kivonatainak gyógyhatását, egy saját magán; mint az odvat többi tagján. Kopehaga stb. Kastenskiöld.

Ö Felsője György Görögorsz g királyi udvari szállító ezimel maláta-kivonatainak elism. eseml. adta.

A walesi hercegtől következő sürnyő jött: „walesi herceg, királyi felsője számára kérek azonnal az Ön maláta-kivonatot egészségi sorost”

A „Hamburger Nachrichten” 1885. január hóban kivonatolva felelőli elismerést hoznak. A 62. kitétele 6 Felsőjeól Seilswig-Holstein, Glücksburgi Gyula hercegtől jött, ki a Hoff J-féle maláta-kivonatot talán mannyoknál követezőképp nyilatkozik: „A megrendelt 12 db Hoff J-féle maláta-kivonatot sorost megkaptam és még többször fogom igénybe venni.

A szenvedőknek ezen fejedelmi nyilatkozatok mutatják, hogy az utnevezett maláta-kivonatot sorost, maláta-kivonatot stb. (melyek nem Hoff J. találmányai) nem ajánl. os használni.

Hoff János feltalálmányai által es. k. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt, magas német és porosz rendek birtokosa. Gyárak Berlinben és Bécsben, Graun, Brauerstrasse 8.

Jegyzet. Mindennemű maláta-kivonatot hirdetések utánzatok, melyekre a szenvedőknek, valamint orvosoknak figyelniök kell.

Árak Bécsből: Maláta-kivonatot-egészségi sör (ládával és palacktal): 13 palack 7 frt 26 kr., 24 palack 14 frt 60 kr., 58 palack 29 frt 10 kr. Sűrűt maláta-kivonatot 1 palack 1 frt 12 kr., 1/2 palack 70 kr. Maláta-csokoládé felkötő I. 2 frt 40 kr., II. 1 frt 60 kr. Maláta-mell-cukorkák csomagokban a 60 30 és 15 kr. — 2 frton alul nem küldünk semmit. Az első, valódi, nyáloldó Hoff J. féle cukorkák kek papírban vannak.

A ki vidéken a maláta típus-keket kézi gyógytárnak használni akarja, 20 frtért kaphat olyat.

Az étvársítók helyek lithographált falragaszok által hitelesítettek.

Árak: a valódi Hoff János-féle maláta-kivonatot-egészségi sörnek: 1 palack 60 kr., 11 palack 6 frt, 28 palack 15 frt, 58 palack 32 frt. Felkötő maláta-csokoládé I. 2-40, II. 1-60, III. 1 frt. (Nagyobb vetélnel rabatt.) Maláta-cukorkák 1 zacskó 60 kr. van fel és 1/2 zacskó is. Maláta-kivonatot 12 frt. kisebb 70 kr. Gyermek-tápmaláta-liszt 1 rt. Egy maláta-fürdő 80 s 50 kr. 2 frt értékén alul semmi sem küldetik.

Az igazi Hoff János-féle mell-cukorkák kek papírban vannak és vásárlásnál csak ilyenek kérendők.

Főraktár Pécsen: Sipőcs István és Spitzer Sándornál, Mohácsos: Erdélyi János, Eszéken: Thürmer F. S. fia, Kaposváron: Fesslér József, Rosenfeld, Szigetváron: Salamon J. Baja: Michits István.

BISENIUS.

BÉCS,

1 Riemergasse 14.

A monarchia legelőször forrása a következők számára: Pommás kotlyonok jelvények 10 db 10, 15, 20, 25, 30, 40 kr., s tojlebb. Legújabb kotlyon alakzatok 75 kr. 1-20, 2-20 frt és drágábbak Alarozos díszetek papírról vasson varrassal, fennak és hölgyek számára 1 frt 50 kr.; szövetből 4.30 frttől fölfele. Arz-lárvák darabonként 6 krtól fölfele, eredetifurcsa fej-lárvák dbja 5, 7, 10, 12 kr. s tojlebb; csinos kotlyoncsek-rok mestereseg virágokból dbja 4 s 11 kr.; alpesi rőzszakból 13 kr. és magasabb árakban. Elismerés díszes bál díszletek; gyertya csillárok, étkészalzatok, székek és minden kigondolható díszlet-tárgyak kölcsönző intézate. Árjegyzék ingyen. — NB. Fióküzlet sehol sincs.

Konkurrenriat a lótakaró-szedelgesnek!

Egy 50 év óta tenálló szabadalmazott takaró- és pokrócz-gyár

megbizott bennünket, hogy az újabb időben felmerült versenynevel a harcot felvegyük és az ő vaiban szolid, jó gyártmányu

ló-takaróit

mától fogva

darabonként csak 1 frt 60 krért

(nagy, vastag, széles és elronthrtlan lótakarók) elárulsítuk. E takarók 190 ctm. hosszúság és 130 ctm. szélesség, színes bordírral díszítve és vastagok mint a deszka, azért valóban elronthrtatlanok

Szállítás készpénzért, vagy utánvétellel. Naponkint minden világészbé küldetnek és mindenütt díszértet nyernek, mert agyterítőnek is használhatók és előbb a mostani árak kérészereért voltak kaphatók. Cím: „AUSTRIA” Exportwaarenhaus, Bécs, Oberdöbling, Mariengasse 31. — Saját házban.

A címet jól kell figyelembe venni

Tőke elhelyezésre

ajánlom az

50%-os mármárosi sóvasul

elsőbbségi részvényeket

(árfolyam 92 frt)

melyek az ötszázalékos adómentes kamaözálás mellett még ötszázalékos tartanak igényt, és 25 éven belüli évenkénti törlesztési húzások után a névértékkel (100 frt) visszafizettetnek. Ezen értékpapír a m. kir. pénzügy, m. kir. igazságügy és m. kir. közlekedésügyi miniszterium rendelete alapján elfogadtatik biztosítékul. (Cautio)

Schapringer J.

váltóüzlete

Pécsen.

1835.

Fővárosi Hitelszövetkezet.

Irtézünk üzletrezszjegyre (110 frt) egy Budapesti az igazgatóság, mint a vidéken az erre felhatalmazott képviselőségeknél folyton elő lehet jegyezni. A tagok 50-1000 frt-ig, kedvező feltételek mellett személyes hitelre is, melynek művelése az intézet egyik főcélja (váltó és jóitálló nélkül) csekély, minden 100 frt után csupán

heti 50 krral törleszhető kölcsönt

nyerhetnek, 6%, kamatra, ny hogy az öngondoskodásuk ez a módja minden keresetképes és elfogadható hitelt egyenre (nökre kéneve is) előnyös és ajánlatos.

Bővebbet a képviselőségeknél vagy az igazgatóságnál (VIII. Főherceg-Sándor-utca 32.) hol egyszerű levélbéli kérdézőkördésre részletes felvilágosítások készségegel adának.

Budapest, 1886. február hóban.

1832. Az igazgatóság.

Meghívás

a „Siklósi kölcsönös segélyző-egylet” részéről

1886. évi február hó 25-én délután 2 órakor Siklóson, a városháza kis termében tartandó **XV-ik ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSRE.**

A közgyűlés tárgyal:

1. Az igazgatóság üzletjelentése. — 2. Felügyelő bizottsági jelentés. — 3. Az igazgatóság számadási felmentése. — 4. Az igazgatóság sorsolás útján kilépő tagok 1/2 nak választása. — 5. A tagok részéről teendő netáni indítványok tárgyalása, mégis az alapszabályok 20: §-ának 5. pontjárai tekintettel. — 6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítéséhez 2 tag megválasztása.

Megjegyzetjük: ha az egyleti tagok kellő számban meg nem jelenének, 14 napra reá új közgyűlés fog kitűzteni és a megjelent tagok számaírai tekintet nélkül fog az megtartatni.

Siklósi, 1886. évi február hó 8-án.

Pakuszy Gyula, elnök.

XV. üzletkimutatás 1885. évre.

Bevétel		Kiadás	
	frt kr.		frt kr.
54 Váltók számla	46 774 57	54 Váltók számla	54 495685 57
55 Kötvények számla	157648 —	55 Kötvények számla	55 145141 —
56 Kamatok	1 563 98	56 Kamatok	56 440 18
49 1881. Törzsbetét számla	14556 —	1881. Törzsbetét számla	49 238 9 —
50 1882. " " "	15288 50	1882. " " "	50 1629 50
51 1883. " " "	17844 50	1883. " " "	51 2263 50
42 1884. " " "	15482 50	1884. " " "	42 430 50
53 1885. " " "	18931 50	1885. " " "	53 45 50
62 Pénztár számla	2351 43	Tak betétek számla	68 18000 80
57 1885. Beirási-díjak számla	772 —	Siklósi tak. pénztár számla	12 11625 —
58 Tak betétek számla	8357 58	Felzerelés számla	13 150 —
12 Iktósi tak. pénztár számla	12184 50	Kölönfelek számla	19 30 —
13 Felzerelés számla	41 40	Uz. költség számla	30 653 39
32 Illetékek	37 —	Személyzetelés számla	31 1775 28
34 Irási díjak	211 30	Jövedelm. adó számla	83 1546 83
60 Ovad-k	500 —	1880. évtárs. tőke számla	59 63547 50
62 Pénztár számla 1885. január 1-én	1762 04	Betéti kamat számla	43 110 04
		Betéti kamat adó számla	44 71 06
		1884. Jutalék számla	88 799 55
		Tőkekamatadó tartalék számla	45 69 01
		Pénztár számla 1885. december 31-én	62 1825 53
	745296 80		74.296 80

Mérleg 1885. december 31-én.

Tartozik		Követel	
	frt kr.		frt kr.
62 Pénztár számlának	1825 53	1881. Beirási-díjak számlától	16 565 —
54 Váltók számlának	177386 —	1882. " " "	17 5-1 —
55 Kötvények számlának	97826 —	1883. " " "	18 691 —
12 Siklósi tak. pénzt. számlának	6676 38	1884. " " "	41 600 —
13 Felzerelés számlának	368 60	1885. " " "	57 745 —
49 1881. törzsbetét számlának	635 —	1881. törzsbetét számlától	49 73450 —
56 Kamatok számlának	2801 08	1882. " " "	50 59751 50
		1883. " " "	51 51857 50
		1884. " " "	42 30576 50
		1885. " " "	53 19237 50
		Tak betétek számlától	58 23100 86
		1885. Jutalék számlától	61 835 —
		Tőkekamat adó tartalék számlától	45 62 90
		Ovadék számlától	60 500 —
		1881.évtárs.ny. száml. 1881-1884. a) 11.24=6350 60	
		1885. évb. b) 0.96=5627.40	22 11978 —
		21.20	
		1882. évtárs.ny. száml. 1882-1884. a) 5.55=3224 55	
		1885. évb. b) 5.76=3346 56	23 6571 11
		11.31	
		1883. évtárs.ny. száml. 1883-1884. a) 2.38=1644 58	
		1885. évb. b) 3.51=2566 31	40 4000 89
		5.89	
		1884. évtárs.ny. száml. 1884. évb. a) — 81= 486.—	
		1885. évb. b) 2.45=1470.—	47 1966 —
		3.26	
		1885. évtárs.ny. száml. 1885. évb. a) —.82	63 610 90
		Nyereség maradvány 1886. évre	65 17 83
	287668 49		287668 49

Pakuszy Gyula sk. Vámosi Jakab sk. Pámmer Péter sk. Kaufer Dávid sk. igazgató, könyvelő.

Ezen zár- és üzleti kimutatást átvizsgálván, azt minden egyes részében az üzleti fő és segédkönyvekkel tökéletesen megegyezőnek találtuk.

A felügyelő-bizottság.

Weisz Miksa sk. Pátzák József sk. Pandurovits János sk.